

Demografia – počet zomretých a príčiny úmrtí v roku 2025

Posledná aktualizácia: 23.04.2026 | Počet zobrazení: null

Vydavateľ: null

Tematická oblasť: null

Okruh: null

Dátum publikovania: 23.04.2026

Vlani na Slovensku zomrelo necelých 54-tisíc osôb, úmrtnosť zostala ustálená

Celkový počet zomretých na Slovensku sa už tretí rok udržal na úrovni dlhodobého priemeru pred pandémiou. Naďalej medzi zomretými prevažovali muži, ich počet však medziročne klesol, zatiaľ čo u žien mierne stúpol. V štyroch z 8 krajov zomrelo menej osôb ako priemerne v rokoch pred pandémiou. Najčastejšími príčinami úmrtí na Slovensku boli naďalej choroby obehovej sústavy a nádory, spolu tvorili 70 %.

Na Slovensku v roku 2025 zomrelo 53,5 tisíce osôb, čo predstavovalo medziročný pokles o 0,7 % (o 356 osôb). Celkový počet zomretých bol najnižší od nástupu pandémie ochorenia COVID-19 v roku 2020 a prakticky sa stotožnil s päťročným priemerom pred pandémiou¹⁾.

Pozitívny trend sa prejavil aj v hrubej miere úmrtnosti, v prepočte na 100-tisíc obyvateľov²⁾ bolo na Slovensku zaznamenaných 988 úmrtí. Už tretí rok za sebou sa tak úmrtnosť udržala pod hranicou tisíc úmrtí na 100-tisíc obyvateľov. Pre porovnanie, počas kulminácie pandémie COVID-19 v roku 2021 táto hodnota vzrástla až na 1 350 úmrtí, čo bola najvyššia úroveň od roku 1946. Následne sa situácia postupne vrátila k priaznivejším hodnotám. Hrubá miera úmrtnosti umožňuje objektívnejšie porovnať dlhé časové obdobia (kedy sa významnejšie menil celkový počet obyvateľov v krajine), resp. regióny s rôznym počtom obyvateľov navzájom.

„Ukazovatele úmrtnosti zaznamenávajú kontinuálnypokles od roku 2021. Posledné tri roky potvrdili, že pandémia narušilapredchádzajúcu relatívne stabilnú úroveň úmrtnosti len dočasne a aktuálnesa hodnoty vrátili na úroveň predpandemických dlhodobých priemerov,“ uviedla Zuzana Podmanická, riaditeľka odboru štatistiky obyvateľstva Štatistického úradu SR.

Štatistický úrad SR zverejňuje správu o celkovom počte zomretých a ich príčinách³⁾ v SR krátko po publikovaní kompletných definitívnych demografických údajov za rok 2025.

Vývojový kontext úmrtnosti od roku 1940

Vývoj úmrtnosti prešiel od roku 1940 viacerými etapami, ktoré odrážali aktuálny spoločenský a medicínsky stav krajiny. Svoje historické maximum dosiahla úmrtnosť v roku 1945, kedy v dôsledku druhej svetovej vojny vzrástla na 1 952 úmrtí na 100-tisíc obyvateľov. Po jej skončení nasledoval pokles, už v roku 1946 klesla hrubá miera zomretých na 1 403 a v roku 1947 pokračovala v poklese na 1 221. Zlepšovanie zdravotnej starostlivosti a životných podmienok spôsobilo v 50. a 60. rokoch 20. storočia dlhodobý klesajúci trend. Hrubá miera v roku 1961 dosiahla hodnotu 749 úmrtí, čo bola vôbec najnižšia zaznamenaná úroveň v povojnovej histórii.

Začiatkom 70. rokov sa však trend, najmä pod vplyvom nastupujúceho populačného starnutia, obrátil a úmrtnosť sa začala postupne zvyšovať. Hrubá miera úmrtnosti prekročila hranicu 1 000 v roku 1980 a v 80. rokoch oscilovala v rozmedzí 990 a 1 030 úmrtí na 100-tisíc obyvateľov. Po vzniku samostatnej Slovenskej republiky v roku 1993 nastalo obdobie relatívnej stability. Táto etapa trvala až do predpandemického roku 2019, pričom sa hrubá miera úmrtnosti udržiavala v relatívne úzkom intervale od 948 až 998 úmrtí na 100-tisíc obyvateľov.

Rozdiely v počte úmrtí medzi pohlaviami sa v roku 2025 opäť zmenšili

Zaujímavým javom v roku 2025 bol rozdielny vývoj úmrtnosti podľa pohlavia. Kým celkový počet zomretých klesol, tento pokles sa týkal výlučne mužov. V ich prípade počet úmrtí klesol na 27,5 tisíce, čo bolo o 407 menej ako v roku 2024. Naopak, počet zomretých žien mierne vzrástol, zomrelo ich 26,1 tisíce, teda o 51 viac než vlani. Podiel zomretých mužov však naďalej zostal vyšší, tvoril 51,3 % všetkých zomretých, zatiaľ čo ženy predstavovali 48,7 %.

„Ženy sa na Slovensku dlhodobo dožívajú v priemere vyššieho veku, čo v starších vekových skupinách populácie spôsobuje ich výraznú prevahu nad mužmi. Hocinaďalej zomiera viac mužov, v strednej dĺžke života sa ženám postupne približujú,“ povedala Zuzana Podmanická.

Minulý rok zomrelo o 1,4 tisíce viac mužov ako žien. Počas vrcholu pandémie v roku 2021 bol rozdiel vyšší, a to 2,3 tisíce. Na prelome tisícročí predstavoval rozdiel dokonca výrazne viac než 3-tisíc úmrtí v neprospech mužov.

Regionálne rozdiely v počte zomretých pretrvávajú

Z regionálneho pohľadu priniesol rok 2025 pozitívny vývoj vo väčšine krajov Slovenska. Medziročný pokles počtu zomretých zaznamenalo šesť z ôsmich krajov, s výnimkou Prešovského a Košického kraja. Pri porovnaní s 5-ročným priemerom pred padémiou¹⁾ bol aktuálny počet úmrtí nižší v štyroch regiónoch – v Nitrianskom, Žilinskom, Banskobystrickom a Bratislavskom kraji. Zvyšné štyri kraje zaznamenali mierne vyšší počet zomretých ako priemer pred rokom 2020¹⁾, ale išlo o nízke hodnoty nadúmrtnosti, od 0,6 % v Trenčianskom kraji do 2,2 % v Košickom kraji.

Rozdielnosť vývoja v regiónoch potvrdila aj hrubá miera úmrtnosti. Spomedzi 8 krajov Slovenska zaznamenali v roku 2025 nižšiu hodnotu hrubej miery úmrtnosti ako je celoslovenský priemer 4 kraje, a to Bratislavský (820 zomretých na 100-tisíc obyvateľov), Prešovský (874), Žilinský (953) aj Košický kraj (968). Najvyššiu a výrazne nadpriemernú hrubú mieru úmrtnosti mal Banskobystrický kraj, kde v roku 2025 zomrelo 1 142 osôb na 100-tisíc obyvateľov. Nad priemerom SR sa nachádzali aj Trnavský, Trenčiansky a Nitriansky kraj.

V produktívnom veku zomrelo o päťinu osôb menej ako pred pandémiou

Zatiaľ čo u starších ročníkov dozvuky pandémie v úmrtnosti pretrvávajú, u ľudí v produktívnom veku nastal priaznivý vývoj.

Počet zomretých seniorov (obyvatelia vo veku nad 65 rokov) zostal medziročne síce nezmenený, no stále bol ešte o vyše 6 % vyšší ako päťročný priemer pred pandémiou. Kým starších seniorov nad 75 rokov zomieralo o takmer 5 % viac ako pred pandémiou, v skupine mladších seniorov (od 65 do 74 rokov) pretrvávala vyššia nadúmrtnosť, a to na úrovni takmer 11 % v porovnaní s predpandemickým priemerom¹⁾, čo predstavuje nárast o viac ako 1 200 osôb.

V posledných dvoch rokoch došlo k poklesu úmrtí osôb v produktívnom veku (15 až 64 roční). Medziročne ich počet klesol takmer o 4 %. V porovnaní s predpandemickým päťročným priemerom zomrelo vlani o 2,5 tisíce osôb menej (- 18,8 %) a v roku 2024 o 2-tisíc osôb menej (-15,5 %).

Medzi príčinami smrti pretrvávali choroby obehovej sústavy

Po ústupe pandémie sa medzi hlavné príčiny³⁾ úmrtí opäť zaradili ochorenia, ktoré na Slovensku dlhodobo prevládali. Najčastejšou príčinou smrti boli na Slovensku v roku 2025 choroby obehovej sústavy, na ktoré zomrelo 24,1 tisíce osôb. Je to o 1 417 menej ako v priemere pred pandémiou. Pozitívne je, že už druhý rok po sebe sa ich počet znížil o vyše tisíc osôb. V medziročnom porovnaní ich počet klesol o 0,5 % a v porovnaní s predpandemickým priemerom bol nižší o 5,5 %. Napriek tomu, aktuálny podiel tejto príčiny na celkovom počte zomretých dosiahol 45 %.

Najvýraznejší pokles úmrtí na choroby obehovej sústavy bol zaznamenaný v skupine obyvateľov v produktívnom veku (od 15 do 64 rokov). Kým v medziročnom porovnaní bol ich počet nižší o 7,5 %, oproti priemeru rokov nepoznačených pandémiou to bolo až o vyše 24 % menej. Najväčší podiel, viac ako dve tretiny všetkých úmrtí na kardiovaskulárne ochorenia, pripadol na starších seniorov vo veku 75 a viac rokov. V prepočte na 100-tisíc obyvateľov zomrelo na následky kardiovaskulárnych chorôb najviac ľudí v Banskobystrickom (558) a v Nitrianskom kraji (530).

Nádory boli aj v roku 2025 druhou najčastejšou príčinou smrti a tvorili štvrtinu všetkých úmrtí. Počet úmrtí na túto diagnózu sa medziročne takmer nezmenil, bol len o necelých 0,3 % nižší a v porovnaní s priemerom pred pandémiou klesol o 2,6 %. Celkovo vlni zomrelo na nádory približne 13,3 tisíca ľudí, pričom vyše tri štvrtiny z nich tvorili seniori vo vekovej skupine 65 a viac rokov. Najvyššia hrubá miera úmrtnosti na nádorové ochorenia bola vlni v Nitrianskom a v Trnavskom kraji (280 osôb na 100-tisíc obyvateľov).

Tretie miesto v rebríčku príčin smrti patrilo chorobám dýchacej sústavy, ktoré predstavovali takmer 9 % zo všetkých úmrtí. Ich počet medziročne vzrástol o 0,7 % a v porovnaní s obdobím pred pandémiou bol vyšší až o viac ako 19 %. V dôsledku ochorení dýchacej sústavy zomrelo v roku 2025 vyše 4,7 tisíca osôb.

Pokračujúcim trendom v roku 2025 bolo znižovanie počtu úmrtí na infekciu COVID-19. Zomrelo 50 osôb, čo predstavovalo pokles o 75 % oproti roku 2024, keď zomrelo 200 osôb. Infekcia COVID-19 tak klesla na 16. miesto v rebríčku najčastejších príčin smrti a jej podiel na celkovej úmrtnosti je prakticky zanedbateľný (0,1 %). Avšak v súhrne na následky tejto infekcie zomrelo od začiatku pandémie v SR viac ako 22,5 tisíca osôb.